

Posudek na diplomovou práci Ondřeje Beránka „Sudety – sociologická studie“

Na první pohled nejcharakterističtějším poznávacím znakem předkládané diplomové práce je její vskutku impozantní rozsah – oficiálních, číslovaných 155 stran se navíc po rámcovém přepočtu na normostrany téměř zdvojnásobí (jen s lehkou nadsázkou). Už na první počtení se ovšem objeví neméně charakteristické, z kvalitativního hlediska mnohem důležitější znaky, které dají čtenáři zapomenout na problémy, které mu možná může působit kvantitativní rozsah. Zvolené téma je i v současné době politicky i sociálně aktuální a ze sociologického (a nejen jeho) hlediska dosud ne plně zpracované. Je pochopitelné, že práce s daným předmětem zájmu nemůže být jen a výlučně sociologická – nutně (a třeba říci zpravidla ku prospěchu věci) sem pronikají momenty a přístupy etnografické, kulturologické, historické i jiné, i když základní zřetel je, podle mého názoru, nepochybně sociologický (od obecného pojetí a přístupu přes vlastní „terénní sondy“ až k sociologické imaginaci, kterou musel autor v některých pasážích uplatnit). Pokud by se mělo uvažovat o nějakém zeštíhlení textu směrem jen k o něco menší obezitě, první dieta, která by čtenáře napadla, by byla patrně dieta historizující – ovšem právě dané téma a právě daná oblast by bez historizujícího výkladu nemohla být vlastně vůbec posuzována a analyzována.

Autor se opírá o četné literární zdroje – v seznamu literatury uvedených a při zpracování práce použitých 70 titulů je opravdu značně nadprůměrné číslo. Diplomant navíc v celé práci prokázal schopnost práce s literaturou, dodržuje základní pravidla etiky práce s cizím textem i technickou stránku kultury odkazování. Autor prokazuje velmi dobrou orientaci ve zkoumané problematice. Práce je přímo nabita nejrůznějšími faktografickými údaji jak v textu či tabulkách a grafech, tak v odkazech – má značnou informační hodnotu.

Diplomová práce má logickou strukturu (jen dvě poznámky: v názvech kapitol a subkapitol bych používala méně často otazník – ve větším množství to působí dosti publicisticky; přílohy by měly být uvedeny za závěrem práce). Struktura i výklad jsou přehledné, zachycují podstatné (někdy i další) momenty problematiky (možná trochu svým charakterem vybočuje kapitola o kulturní krajině, jakkoli je sama o sobě zajímavá).

Formální kultura práce je na vysoké úrovni (připomíná publikaci připravenou k tisku): od důsledné práce s poznámkovým aparátem a bibliografickými údaji přes tabulky a grafy (u nich, bohužel, u všech chybí označení) až po fotodokumentaci (byť z pochopitelných důvodů ne vždy příliš technicky kvalitní), kde si počet fotografií a obrázků netroufám ani odhadnout. Zde nelze neocenit ani např. skutečnost, že diplomant si během práce vytvořil vlastní archiv fotografií – to mimo jiné jasně ilustruje zatím nezmiňovaný další očividný atribut diplomové práce: značné diplomantovo osobní zaujetí tématem, které mu v tomto případě bylo velice pozitivní motivací a pozitivně se odrazilo i na celkovém výsledku. Práce je psána srozumitelně, čtivě.

Proti výše zmíněným i dalším pozitivům práce lze postavit snad jen jediné negativum, na které jsem už několikrát narazila – byť většina autorů bolestně prožívá krácení svého díla, je nutné se naučit vážit, kdy opravdu platí heslo, že méně je více (méně či více otázek, problémů, pohledů, i dokumentací, ilustrujících faktů, fotografií, map. atd.). (Osobně sice diplomanta v tomto ohledu naprosto chápu, ale přece jen reálná praxe bývá jiná - striktnější a hlavně stručnější.)

Vzhledem k rozsahu práce a jasným celkovým přednostem nepovažuji za nutné v posudku probírat dílčí poznámky.

Závěr: Předložená diplomová práce je prací nadstandardní, možno říci až vyzrálou na studentskou práci, splňuje a v mnohém překračuje (nejen rozsahem!) požadavky na tento typ prací kladených. Diplomant prokázal schopnost a připravenost samostatné práce v oboru,

dokáže samostatně postavit problém a vytýčit postup k jeho řešení i jasně a zřetelně formulovat své komentáře, stanoviska a názory.

Jednoznačně diplomovou práci Ondřeje Beránka doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm VÝBORNĚ.

Kromě toho navrhuji komisi uvážit možnost jejího uznání jako práce rigorózní.

Praha, 11.9.2006

PhDr. Jana Duffková, CSc.
vedoucí diplomové práce

